

Kokousaika Keskiviikko 3.10.2018 klo 15.05 – 16.36

Kokouspaikka Kokoustila, Myllykatu 10

Läsnä olleet jäsenet Korkeaoja Juha yhtymähallituksen puheenjohtaja
von Frenckell Asta jäsen (poistui klo 15.44, § 88)
Mäkinen Aulis jäsen
Robeva-Krasteva Olivera jäsen
Sainio Tuula-Marja jäsen
Salonen Tomi jäsen
Sutinen Marjatta jäsen
Uimonen Ari varajäsen

Muut läsnä olleet Nurmi Mika yhtymävaltuuston puheenjohtaja,
Ollila Hanna yhtymävaltuuston I varapuheenjohtaja
Vaitomaa Marja yhtymävaltuuston II varapuheenjohtaja
Markki Hanna-Leena kuntayhtymän johtaja
Kallio Mika johtava ylilääkäri
Koivusalo Satu henkilöstöpäällikkö

Poissa Rosendahl Tapio jäsen
Oksa Jaana johtava hoitaja

Asiat 85 - 94

Allekirjoitukset

Juha Korkeaoja
puheenjohtaja

Hanna-Leena Markki
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika 3.10.2018

Allekirjoitukset

Tommi Salonen

Olivera Robeva-Krasteva

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä Taloustoimistossa 8.10.2018 klo 8.00 – 15.00 Todistaa:

Raija Nummi
arkistonhoitaja

Kokousaika Keskiviikko 3.10.2018 klo 15

Kokouspaikka Kokoustila, Myllykatu 10

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

- 85 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 86 § Pöytäkirjantarkastajat
- 87 § Yhtymävaltuuston 6.6.2018 pidetyn kokouksen päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano
- 88 § Kuntayhtymän johtajan ajankohtaiskatsaus
- 89 § Eurajoen terveysaseman siivouspalvelut
- 90 § Työllistymistä edistävän monialaisen yhteistyöpalvelun (TYP) yhteistyösopimuksen jatkaminen
- 91 § Neuvotteluiden aloittaminen kuvantamisen liikkeenluovutuksesta Satadiag –liikelaitoksen kanssa
- 92 § Eri viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat ajalta 29.8.2018 – 25.9.2018
- 93 § Kuntayhtymän johtajan päätöspöytäkirjat ajalta 29.8.2018 – 25.9.2018
- 94 § Tiedoksi annettavat asiat

puheenjohtaja

JUHA KORKEAOJA

3.10.2018

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

85 §

Hallintosäännön 48 §:n mukaisesti kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokous kutsutaan koolle myös kuntayhtymän johtajan pyynnöstä.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat (asialista). Kokouskutsu lähetetään toimitielimen päättämällä tavalla jäsenille ja muille joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus olla kokouksessa läsnä.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty 26.9.2018.

Kuntalain 103 §:n 2 momentin mukaan muu toimitielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kuntayhtymän johtaja:

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT

86 §

Yhtymähallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Salonen ja Robeva-Krasteva (varalla jäsenet von Frenckell ja Mäkinen).

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Tomi Salonen ja Olivera Robeva-Krasteva.

3.10.2018

YHTYMÄVALTUUSTON 6.6.2018 PIDETYN KOKOUKSEN PÄÄTÖSTEN LAILLISUUS-
VALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

87 §

Yhtymävaltuuston 6.6.2018 pidetyn kokouksen tarkastettu pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä taloustoimistossa 11.6.2018 ja lisäksi se on julkaistu kuntayhtymän internetsivuilla. Pöytäkirjasta on lähetetty sähköisesti jäljennös kuntayhtymän jäsenkuntien kunnanhallituksille. Pöytäkirja esitetään tarvittaessa kokouksessa.

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenpidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain 96 §: ”Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, hallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi”.

Kuntalain 64 §:n mukaan kuntayhtymään sovelletaan kuntalain 39 ja 96 §:ää.

Kuntayhtymän johtaja:

Yhtymähallitus toteaa, että yhtymävaltuuston 6.6.2018 pidetyn kokouksen päätökset ovat syntyneet laillisessa järjestyksessä, eivät mene yhtymävaltuuston toimivallan ulkopuolelle, eivätkä muutoin ole lain tai asetuksen vastaisia sekä päättää hyväksyä päätökset täytäntöön pantaviksi, mikäli seuraavassa pykäläkohtaisessa käsittelyssä ei muuta päätetä.

- 3 § Kuntayhtymän ilmoitusten saattaminen tiedoksi v. 2018
Päätös tiedoksi: jäsenkunnat, kuntayhtymän kotisivut
- 4 § Vuoden 2017 tilinpäätös
Päätös tiedoksi: jäsenkunnat, kuntayhtymän kotisivut
- 5 § Arviointikertomus vuodelta 2017
- 6 § Henkilöstöraportti vuodelta 2017
Päätös tiedoksi: jäsenkunnat, kuntayhtymän kotisivut

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN AJANKOHTAISKATSAUS

88 §

Kuntayhtymän johtajan ajankohtaiskatsauksen tarkoituksena on informoida yhtymähallitusta kuntayhtymän toimintaan sekä käsiteltäviin asioihin liittyvistä ajankohtaisista sekä valmistelussa olevista kysymyksistä.

Kokouksen 3.10.2018 ajankohtaiskatsaus tulee koskemaan seuraavia aihealueita:

- suoritteet 8/2018 (liite 1)
- kuvantamispalveluiden esittely: Satadiag Harri Hagman ja Liisa Nurmi
- joulun ajan toiminnan supistamisen ilmoitus ajalla 24.12.2018 – 6.1.2019
- CGI:n Rondo-sopimuserimielisyydet kunta-asiakkaiden kesken. Kuntaliiton yleiskirje 19.9.2018 8/2018
- poliittisen työtaistelun tilannekatsaus

Kuntayhtymän johtaja:

Yhtymähallitus päättää merkitä tietoonsa saatetuksi ajankohtaiskatsauksen.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

EURAJOEN TERVEYSASEMAN SIIVOUSPALVELUT

89 §

Eurajoen kunnan tekniset palvelut on kilpailuttanut ja pyytänyt tarjoukset palvelukeskus Jokisimpukan siivouspalveluista, johon sisältyy Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymälle kuuluvat siivouspalvelut Eurajoen terveysaseman osalta. Tarjouspyyntö ylläpito- ja perussiivouksesta on julkaistu HILMAssa 11.6.2018. Tarjoukset tuli jättää 31.7.2018 klo 12:00 mennessä. Kohteessa järjestettiin avoin kohdekierros 19.6.2018.

Palvelukeskus Jokisimpukassa toimii terveystakeskus, työterveyshuolto, terveystakeskusten vuodeosasto, intervalliyksikkö, kaksi tehostetun palveluasumisen yksikköä, pitkäaikaisen laitoshoidon yksikkö sekä neljä palveluasumisen yksikköä.

Sopimus tehdään ajanjaksolle 1.1.2019 – 31.12.2021, jonka jälkeen on mahdollisuus 1 + 1 vuoden optioaikaan. Optioiden käyttämisestä tehdään erillinen päätös.

Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä toimii terveystakeskusten tilojen osalta tilaajana ja tekee siivouspalveluista oman päätöksen ja sopimuksen.

Hallintosäännön §:n 17 mukaan ko. hankinnan ratkaisuvallta kuuluu yhtymähallituksen päätöksentekoon.

Siivottava kokonaispinta-ala on yli 7500 m², josta kuntayhtymän osuus on 1006 m²

Määräaikaan mennessä tarjouksen jättivät ISS Palvelut Oy, Lassila & Tikanoja Oyj, SOL Palvelut Oy sekä Arkea Oy. Tarjouspyyntö sekä tarjousten vertailutaulukko ovat esityslistan liitteenä nro 2.

Hankinta on kilpailutettu hankintalain (29.12.2016/1397) mukaisesti avoimella menettelyllä EU-hankintana. Tarjouspyynnön mukaan tarjouksista hyväksytään kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, arviointikriteerinä hinta-laatusuhteeltaan parhaan tarjouksen valinta. Hankintapäätös pe-

3.10.2018

rustuu tarjouspyynnössä määritellyillä tavoilla eniten hinta- ja laatupisteitä saaneeseen tarjoukseen. Hankintaan valitaan vain yksi palveluntuottaja.

Eurajoen kunnan tekninen lautakunta on omalta osaltaan päättänyt 12.9.2018 § 13 valita palvelukeskus Jokisimpukan siivouspalvelujen tuottajaksi ajalla 1.1.2019 – 31.12.2021 kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen ISS Palvelut Oy:n.

ISS Palvelut Oy:n tarjouserittely liitteenä nro 2 a.

Lisätietoja: kuntayhtymän johtaja Hanna-Leena Markki, puh. 044 4503 200

Kuntayhtymän johtaja:

Yhtymähallitus päättää, että

1. se hyväksyy ISS Palvelut Oy:n tarjouksen siivouspalvelujen hoitamisesta tarjouspyynnön mukaisesti ajalle 1.1.2019 – 31.12.2021 Eurajoen terveyskeskuksen osalta hintaan 17 970 €/v, (sis. ylläpito ja perussiivous). Sopimus pitää sisällään mahdollisuuden 1 + 1 vuoden optio-aikaan, jonka käyttämisestä tehdään erillinen päätös ennen varsinaisen sopimuskauden päättymistä.
2. siivouspalveluista tehdään terveyskeskuksen tilojen osalta erillinen sopimus ISS Palvelut Oy:n ja kuntayhtymän kanssa.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: ISS Palvelut Oy, Eurajoki, siivoustyön ohjaaja

3.10.2018

TYÖLLISTYMISTÄ EDISTÄVÄN MONIALAISEN YHTEISPALVELUN (TYP) YHTEISTYÖ- SOPIMUKSEN JATKAMINEN

90 §

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille heidän palvelutarpeensa mukaisia julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja.

Keski-Satakunnan thky:n yhtymähallitus on kokouksessaan 23.2.2016/6 § hyväksynyt yhteistyösopimuksen työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP). Tämän hetkinen sopimus on voimassa 31.12.2018 asti.

Työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP) annetun lain (1369/2014) ja lain nojalla annetun asetuksen (1377/2014) mukaiseen sopimukseen työttömille tarjottavan monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä ovat kuuluneet seuraavat kunnat: Eura, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kokemäki, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Siikainen, Säskylä ja Ulvila sekä kuntayhtymät: Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä ja Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä sekä Porin perusturvakeskus, Satakunnan työ- ja elinkeinotoimisto ja Kansaneläkelaitos.

Monialaisella yhteispalvelulla tarkoitetaan yhteistoimintamallia, jossa TE-toimisto, kunnat ja Kela yhdessä arvioivat yhteispalvelua tarvitsevien työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat palvelut työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiseksi kokonaisuudeksi ja vastaavat yhdessä työttömien työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta.

Sopimuksessa sovitaan yhteisistä toimipisteistä ja muualla kuin yhteisissä toimipisteissä tarjottavasta yhteispalvelusta, yhteispalveluun osoitettavasta henkilöstöstä, työttömille tarjottavista palveluista ja kustannusten jaosta.

Uusi yhteistyösopimus tulee voimaan 1.1.2019. Esityslistan liitteenä nro 3 sopimusluonnos.

3.10.2018

Kuntayhtymän johtaja:

Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä päättää hyväksyä oheisen liitteenä nro 3 olevan uusitun yhteistyösopimuksen työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP).

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

NEUVOTTELUIDEN ALOITTAMINEN KUVANTAMISEN LIIKKEENLUOVUTUKSESTA SATADIAG -LIIKELAITOKSEN KANSSA

91 §

Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymän talousarvioluonnos 2019 sisältää neuvottelujen aloittamisen kuvantamispalveluiden liikkeenluovutuksesta Satakunnan sairaanhoitopiirin Satadiag -liikelaitoksen kanssa sisältäen uuden natiiviröntgenlaitteiston hankinnan. Perusteet liikkeenluovutusneuvotteluiden aloittamiselle on vanha laitekanta, pienen toimintayksikön haavoittuvuus ja erityisosaamisen puute mm. fyysikon ja radiologin palvelun sopimuksenvaraisuus.

Kuvantamislaitteiston tilanteesta on laadittu raportti 12.4.2018, jonka tuloksena todetaan, että natiiviröntgenlaitteiston tekninen tuki loppuu 31.12.2018, jonka seurauksena esim. laitteen rikkoutuessa, varaosia ei varmuudella ole saatavilla, koska niitä ei enää valmisteta. Röntgenlaitteiston kilpailuttamiseen ja hankintaprosessiin menee aikaa n.4-6 kk, jotta uusi laitteisto olisi toimintakuntoinen.

Satadiag:n kanssa on neuvoteltu Harjavallan pääterveysaseman natiiviröntgenlaitteiston hankinnan sisällyttämisestä liikkeenluovukseen. Satadiag:ssa on varattuna määrärahaa tämän mukaiseen (Satadiag:n laajentamiseen) hankintaan ja se on käytettävissä tähän hankkeeseen.

Satadiagin johtokunta käsittelee asian sen jälkeen kun Keski-Satakunnan thky:n yhtymähallitus on siitä tehnyt päätöksen.

Lopullisen päätöksen yhtymähallitus tekee liikkeenluovutuksesta talousarvion käsittelyn jälkeen ja sitten kun kuvantamiseen liittyvät neuvottelut ja muut valmistelut on tehty. Liikkeenluovutuksen valmistelussa menee yhteisen arvion mukaan n. 6 kk.

Kuntayhtymän johtaja:

Yhtymähallitus päättää käynnistää neuvottelut liikkeenluovutuksesta Satadiag:n kanssa siten, että Satadiag voi aloittaa hankintaprosessin uudesta Harjavallan pääterveysaseman natiiviröntgenlaitteistosta.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

ERI VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT AJALTA 29.8.2018 – 25.9.2018

92 § Luettelo tehdyistä päätöksistä ajalta 29.8.2018 – 25.9.2018 nähtävillä kokouksessa.

Kuntayhtymän johtaja:

Yhtymähallitus päättää merkitä tietoonsa saatetuksi enemmittä toimenpiteitä johtavan ylilääkärin, johtavan hoitajan, ylihammaslääkärin sekä tulosyksiköitten esimiesten päätöspöytäkirjat ajalta 29.8.2018 – 25.9.2018 seuraavan päätösluettelon mukaisesti:

Johtava ylilääkäri Mika Kallio, 84 – 90 §
Avohoidon ylilääkäri Pauli Sallinen, 137 – 150 §
Johtava hoitaja Jaana Oksa, 1140 – 1264 §
Henkilöstöpäällikkö Satu Koivusalo, 200 – 231 §
Ylihammaslääkäri Eero Raittio, 128 – 163 §
Osastonhoitaja (suun terv.huolto) Päivi Viinamäki, 161 – 172 §
Osastonhoitaja sij. (suun terv.huolto) Heini Tamminen, 1 – 16 §
Osastonhoitaja Anne Lehtonen, 189 – 209 §
Siivoustyönohjaaja Tiina Saranen, 208 – 227 §
Osastonhoitaja (työth) Arja Peltonen, 24 §
Osastonhoitaja (tk-sairaala) Ulla-Maija Laurinen, 90 – 97 §
Sairaanhoitaja Sarita Björkman, 11 – 14 §
Osastonhoitaja (avohoito) Pirjo-Riitta Tuomela, 74 – 77 §
Osastonhoitaja (neuvola) Minna Multisilta, 48 – 52 §
Johtava sosiaalityöntekijä Kaisa Koskela, 49 §
Johtava erikoispsykologi Janne Sihvonen, 172 – 188 §
Ravitsemistryöntekijä Tarja Vainiomäki, 48 – 64 §
Koti- ja laitoshoidon ylilääkäri Terhi Holmström, 1 – 16 §

Kuntayhtymän johtaja:

Yhtymähallitus päättää merkitä tietoonsa saatetuksi enemmittä toimenpiteitä päätöspöytäkirjat ajalta 29.8.2018 – 25.9.2018

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

KUNTAYHTYMÄN JOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT AJALTA 29.8.2018 – 25.9.2018

93 § Luettelo tehdyistä päätöksistä ajalta 29.8.2018 – 25.9.2018 on nähtävillä kokouksessa.

Yhtymähallituksen puheenjohtaja:

Yhtymähallitus päättää merkitä tietoonsa saatetuksi enemmittä toimenpiteitä kuntayhtymän johtajan päätöspöytäkirjat § 121 – 136 sekä viranhaltijapäätökset § 27 – 34.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

94 §

Yhtymähallitukselle on saapunut seuraavia ilmoituksen luonteisia asioita tiedoksi. Asioita esitellään kokouksessa tarpeen mukaan. Asiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa.

- Yhteistoimintaelimen kokouksen 2.10.2018 pöytäkirja
- Aluehallintoviraston ilmoitus 24.8.2018: Kliinisen mikrobiologian laboratoriotoininnan lopettaminen
- Tiedote työterveyshuollon sopimuskumppaneille sairaanhoidollisten työterveyspalveluiden tuottamisesta.
- KSTHKY:n edustajan nimeäminen Kokemäen kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen laaja-alaiseen hyvinvointityöryhmään: KSTHKY:n edustaja terveydenedistämisen yhdyshenkilö Minna Multsilta.
- Optiovuoden käyttöönottoaminen suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen henkilövuokrauksessa ajalle 1.1.2019 – 31.12.2019; Porin perusturvalautakunnan päätös (26.9.2018/180 §)

Kuntayhtymän johtaja:

Yhtymähallitus päättää merkitä edellä esitetyt asiat tietoonsa saatetuksi.

Päätös: Päätösesitys hyväksyttiin.

3.10.2018

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: pykälät: 85 – 88, 91 - 94
	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: pykälät: 89, 90
	Hallintolainkäyttölain 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisu- vaatimus- viranomainen ja -aika	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite Keski-Satakunnan terveydenhuollon ky Koulukatu 2 29200 Harjavalta telekopio: 02-6773 760 pykälät 89, 90 Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.
Oikaisu- vaatimuksen sisältö	Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi päätös, johon haetaan oikaisua, sekä vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

3.10.2018

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika	<p>Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.</p> <p>Kunnallisvalitus, valitusaika 30 päivää pykälät 77, 78</p> <p>Hallintovalitus, valitusaika 30 päivää pykälät</p> <p>Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite</p> <p style="text-align: center;">Turun hallinto-oikeus, Yliopistonkatu 34, PL 32 20101 TURKU</p>
Valituskirja	<p>Valituskirjassa on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite - päätös, johon haetaan muutosta - miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.</p> <p>Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.</p> <p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua, joka on hallinto-oikeudessa 80 euroa. Maksua ei kuitenkaan peritä eräissä em. laissa erikseen määritellyissä asioissa, kuten sosiaaliasioissa eikä julkisoikeudellista palvelusuhdetta, vaaleja, kunnallisverosta vapauttamista, valtion avustuksia tai julkisia maksuja koskevissa asioissa ja jos hallinto-oikeus muuttaa päätöstä muutoksenhakijan eduksi.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valituksen voi toimittaa valitusviranomaiselle kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.</p>
Lisätietoja	<p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>